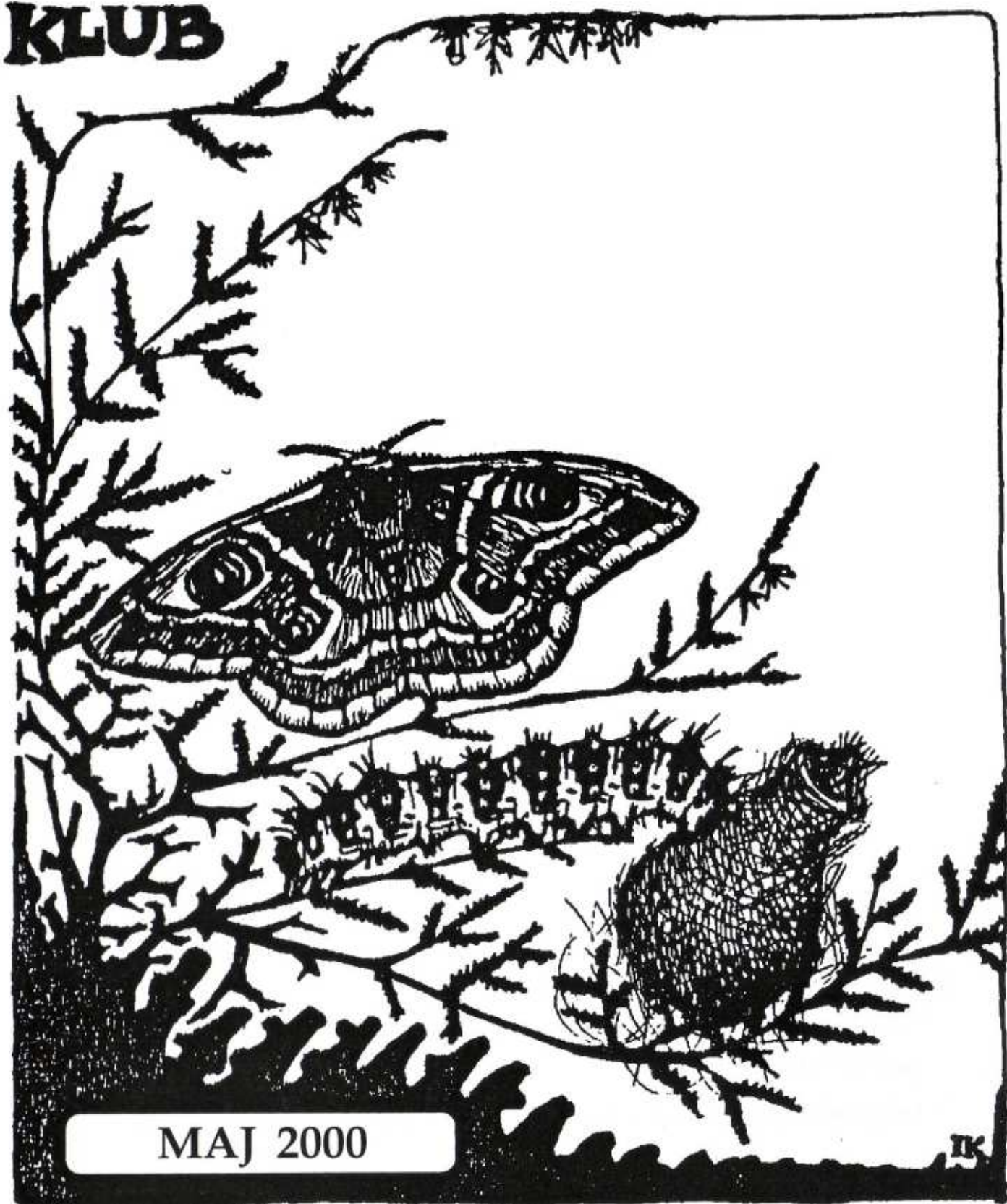

NORDJYSK LEPIDOPTEROLOG- KLUB

MAJ 2000

IK

MØDEREFERATER

Torsdag den 16. marts 2000: Sommerfuglevideoer.

De 6 fremmødte kiggede Bent Romars videooptagelser igennem. Vi var på Gotland, øen med sit solrige klima og fine natur: alvar, klippekyster, fine løvenge etc. Her så vi *apollo*, *achine* samt mange blåfugle. Fra Öland så vi *maera*, *diamina*, *lucina*, *pruni* osv.

Vi fortsatte med Madeira, hvor monarksommerfuglen (*Danaus plexippus*) er almindelig, og den lod sig også villigt posere foran videokameraet.

Det skulle jo ikke være sommerfugle det hele, så vi overværede også bramgæs, klyder etc. fouragere i marsken i Sønderjylland.

Der var optagelser af *silvicolus*, *levana* og *tityrus* på Lolland-Falster, og af *iris* i Holmegårds Mose på Sjælland. Desuden var der nogle optagelser af de store takvinger fra Bent Romars egen have.

Vi var enige om, at videooptagelser tilføjer det stillestående billede (farvedias) en ekstra dimension/kvalitet, idet man ser et bedre helhedsbillede af dyrenes adfærd (et glimrende eksempel herpå var optagelser af hannens og hunnens forspil til parring hos *silvicolus*). Man kan panorere rundt om dyret og gradvist se det fra forskellige vinkler med deraf følgende forskelle i detaljer og farver på vingernes over- og

underside. Man kan zoome ind og ud på detaljer som f.eks. sugesnablen og hovedet.

Herefter så vi tv-udsendelsen med Ib Kreutzer, der handlede om det at samle sommerfugle. Ib demonstrerede præparationsteknik og fortalte om sin interesse, og vi så optagelser af sommerfugle i naturen.

Udsendelsen var udmærket, dog grinede vi lidt ad baggrunden for det klip, hvor vi ser Ib i aktion som sommerfuglefotograf i naturen: fotoobjektet (en *antiopa*) var død og på nål anbragt på en træstub i møgvejrsent om efteråret efter løvfald, men i granskoven kunne det jo ikke ses!

Torsdag den 13. april 2000: Sommerens ekskursioner.

6 medlemmer var mødt op til forårets sidste møde. Vi valgte at planlægge med en ekskursion på. måned sæsonen igennem. Der var ikke så mange forslag, men vi fik alligevel lavet et spændende ekskursionsprogram; mere herom andetsteds.

Herefter stod den på præparationsteknik, hvor formanden demonstrerede sin teknik. Der var medbragt forskellige dyr, fra forårsugler og målere til små fladmøl. Der blev udvekslet forskellige fif i præparationsteknikken.

EKSKURSIONER

Lørdag den 20. maj 2000: Lounkær.

En nordjysk klassiker, hvor vi besøger en rigtig målerskov. Der er dog også mulighed for en del ugler og spindere. Skal der sættes lidt muligheder på, kunne nævnes *X. biriviata*, *E. irriguata*, *P. pulveraria*, *S. lunularia*, *L. hirtaria* og *O. carmelita*. Det bliver altså en lys- og sukkerlokningstur efter forårsarter. Tilmelding til **Kristian Knudsen** på tlf. **98 337190** senest den **15. maj**.

Fredag-lørdag den 9.-10. juni 2000: Glatved.

I de sidste år har vi haft god succes med ture til Glatved, så det forsøger vi igen. Der skulle være mulighed for at finde larver af bl.a. *scopigera*, *betulae* og *lanestris*. Desuden sukker- og lyslokning med en masse muligheder. Tilmelding til **Kristian Knudsen** på tlf. **98 337190** senest den **6. juni**.

Uge 28 - 10.-16. juli: Frøslev Mose.

Her er målet ret klart, idet det først og fremmest drejer sig om *G. quercifolia*, der bør kunne tages på lys på dette tidspunkt. Men mulighederne er mange, da vi forhåbentlig er godt

inde i sommeren på dette tidspunkt.

Da en del sikkert har ferie på dette tidspunkt, lader vi det være op til de interesserede at afklare, hvornår man vil af sted. Dette sker i forbindelse med tilmelding til **Kim Lauridsen** på tlf. **98 642606** senest den **5. juli**.

Uge 31 - 31. juli-6. august 2000: *Olivata*-tur.

Der er sikkert ikke ret mange nordjyder, der har denne art. Det vil vi ved fælles hjælp søge at råde bod på. Turen går ned omkring Horsens-Vejle, hvor arten de seneste år er taget i ret pænt tal.

Da en del sikkert har ferie på dette tidspunkt, lader vi det være op til de interesserede at afklare, hvornår man vil af sted. Dette sker i forbindelse med tilmelding til **Kristian Knudsen** på tlf. **98 337190** senest den **25. juli**.

Weekenden den 22.-24. september 2000: Læsø.

Endnu en klassiker efter diverse efterårsugler, specielt *lamda* og *furcifera*, og med håb om de endnu sjældnere *consocia* og *ornitopus*. Der vil selvfølgelig også være mulighed for de helt uforudsigelige træarter, der ofte dukker op på dette tidspunkt.

For at kunne nå at få to sukkerlokningsnætter på øen skulle vi gerne af sted om fredagen.

Bindende tilmelding til **Erik Brusgaard** på tlf. **97 723893**

senest den **1. september** af hensyn til overnatningsmulighed samt færgereservation.

Fredag-lørdag den 29.-30. september eller 6.-7. oktober 2000:

Semibrunnea-tur.

Ekskursionsdeltagerne aftaler selv, hvor ekskursionen skal gå hen efter uglen *semibrunnea*. det kunne være WJ: Skallingen, SJ: Skovene på Broager, F: Gulstav, eller LFM: Bøtø. Turen er primært en sukkerlokningstur, men der kan selvfølgelig også lyslokkes.

Tilmelding til **Kristian Knudsen** på tlf. **98 337190** senest den **25. september**.

KONTINGENT

Mere end 50 medlemmer har allerede betalt kontingent for 2000.

Tak for det!

Dog er der så knapt 30, der må huske at betale snarest, idet sidste frist er

1. maj 2000.

SPANIEN

- 1.-11. april 2000

Nu er f.eks. navnet "Vinter-Norge" blevet velkendt som indbegrebet af skiferie, så lad mig her introducere begrebet "Forårs-Spanien" for de, som fremover måtte agte sig til det gamle, hæderkronede land på denne tid af året. Hvad vi fik af udbytte på den lepidopterologiske front, vil jeg vente med at løfte sløret for lidt endnu, men lad mig dog starte med at nævne, hvilke arter vi håbede på at komme til at se:

Elphinstonia charlonia charlonia DONZEL

Elphinstonia charlonia bazae FABIANO

Callophrys avis CHAPMAN

Tomares ballus FABRICIUS

Vejret var "normalt" på Den Iberiske Halvø vinteren igennem, men februar og det meste af marts blev meget lune, solrige og tørre på grund af konstant højtryk. Vi tænkte på, om dette kunne få de nævnte arter til at flyve tidligere end normalt, så vi ville komme for sent. Men nu havde vi altså planlagt at være i Spanien de første 11 dage af april, og det måtte vi holde fast ved.

Vi havde på forhånd fra de spanske myndigheder indhentet de nødvendige tilladelser til at indsamle sommerfugle i alle de områder, vi skulle besøge.

Efter min ankomst til Bruxelles er afrejsedagen oprunden. Sylvain har endelig kunnet slippe fri fra sit arbejde denne fredag middag og er kørt direkte ud til Atomium, det store, grimme monument, der er en model af et atom, og som jeg netop har beset for første gang. Nu satte jeg min bagage ind i bagagerummet og indtog andenpilots plads på højre førersæde.

Jeg havde overnattet på et vandrerhjem til Bruxelles natten forinden og dér lånt deres PC'er med Internet-adgang for lige at

tjekke de seneste vejrprognosekort. Vejr-guderne så ikke ud til at være indstillet på to ivrige lepidopterologers planer i Spanien for øjeblikket. Et fyndigt lavtryk af den rigtig våde og ruskede slags så ud til at ville bevæge sig i betænkelighed nærhed af Den Iberiske Halvø de første dage, hvorefter det så noget bedre ud. - "I have the feeling that it will be a very difficult trip", var Sylvains kommentar.

Jovist, ikke nok med at det var nogle ret vanskelige arter, vi var taget af sted efter; hvis vejr-guderne også skulle drille os, ville det blive mere end almindeligt svært. Men samtidig var vi alligevel forventningsfulde over udsigten til i det mindste at komme ud at se efter sommerfugle for første gang i denne sæson.

Frankrig var smukt og klædt i tiltagende forårsgrønt, efterhånden som vi kom sydpå gennem landet. Vejret var også klædt i tiltagende regnvejr, jo længere ned vi kom. Om aftenen klarede det dog op i Sydfrankrig, og vi oplevede en meget smuk rosenfarvet solnedgang over de lave bjerge og vinmarkerne i Languedoc, hvor alle træer og buske stod i fuldt blomsterflor.

Hen på aftenen nåede vi et stykke ned i Spanien, et lille motel nord for Barcelona, hvor vi standsede efter at have tilbagelagt 1.300 km siden middag. Førstepiloten parkerede tilfreds Ford Galaxy'en ved indgangen, efter en vellykket flyvning.

Vækkeurets infernalske bippen fik os til at vågne, og morgenens spændende højdepunkt var at trække gardinet fra og bese himlen. Jo, minsandten, den var næsten skyfri. Lettelsen over udsigten til solskin i dag blev snart afløst af et bekymret kuldechok, da vi trådte ud på altanen. Føj for den, kan det være så koldt i Spanien i april (for det var jo april nu). Vores ånde stod ud i luften som på en dansk vintermorgen, og vi konkluderede, at det jo nok ville være "lidt", inden sommerfuglene ville gå på vingerne, men trøstede os med, at urene jo for ganske nylig var blevet stillet om til sommertid, så klokken var vel egentlig kun 7 og ikke 8. Jeg var glad for at have taget min vinterjakke med.

Det tog ganske rigtigt en del tid, inden solen havde varmet så meget, at vi fik 15 graders varme midt på dagen, men så var dyrene der også (dog ikke lige den art, *Callophrys avis* CHAPMAN, som vi søgte). Vi havde ellers fået et par steder at vide her ved Costa Brava-kysten, hvor den skulle være. Disse kratbevoksede steder med foderplanten *Arbutus unedo* (jordbærtræ) med de karakteristiske frugter virkede skam lovende, men *avis* så vi ikke, kun vældig mange af den meget lignende og langt almindeligere *rubi*. *Avis* adskiller sig fra denne ved at have rødlig behåring på pande og øjekanter, et mindre kantet bagvingehjørne samt en tydelig hvid linie på begge vingers grønne underside.

Sylvain var ellers spændt og forventningsfuld i begyndelsen, da han fangede den første *rubi*: "*I have a Callophrys!*", men hver gang var det *rubi*.

Af andre flyvende dyr her var der ud over fugle, fluer og bier en del *sinapis*, *aegeria*, *phlaeas*, *cardui*, *rapae* og en enkelt *machaon*.

Vi tænkte, at *avis* måske ikke var begyndt at flyve endnu. Vi ville prøve den igen i Andalusien senere, blev vi enige om, da den måske kunne være begyndt der. I stedet kørte vi nu mod vest ind i landet, der hurtigt blev goldt og stenet, det

gamle Aragonien, øst for byen Zaragoza. Her ligger nogle tørre, stenede erosionskløfter og bakker, hvor man for få år siden gjorde en nyopdagelse: *Elphinstonia charlonia* DONZEL, en lille gul pieride med sorte forvingespids og sort forvingemidtplet. Den var målet for morgendagens aktivitet.

Vi havde i bilen haft telefonisk kontakt til en spansk lepidopterolog fra Barcelona, som kender sommerfuglen og dens lokalitet godt, og vi havde talt om at tage sammen ud til lokaliteten i morgen, men han var desværre blevet forhindret.

Vi overnattede på et fantastisk motel ved den gamle landevej mellem Barcelona og Zaragoza, udformet som en gammel spansk borg med et takket tårn, borgvinduer og det hele. Hall'en udenfor værelserne var et skatkammer af gamle spanske ting fra tidligere århundreder: stole, dragkister, krukker, malerier etc. etc. Gulvet var solidt, af store, gamle kampesten, ligeså inde på værelserne, der i øvrigt var tænderklaprende kolde og uden

varme indlagt.

Stedet emmede af gammel spansk historie, hvis vingesus næsten overdøvede vindens udenfor.

Vejret var nemlig slet ikke til to lepidopterologers aktiviteter i dag, hvor der var regn og blæst. Men vi var skam ude og bese lokaliteterne for den lille gule pieride, der netop nu sandsynligvis sad og småfrøs hist og her dybt nede i vegetationen.

Tilbage på borgen kiggede vi de sidste vejrudsigter på Telediario, den spanske udgave af TV-avisen, og fik næsten gåsehud uden først at have oplevet de to-tre dages regn og kulde og blæst, som der åbenbart var lagt op til.

Det fik os til at fortsætte sydpå, idet vi begge var overbeviste om, at chancen for godt vejr ville være større, jo længere vi kom sydpå i Spanien. Så nu ville vi tage de sydspanske lokaliteter, vi havde planlagt, og så måtte Nordspanien vente, til vejret var blevet bedre.

Undervejs beså vi en sommerfuglelokalitet i udkanten af byen Aranjuez syd for Madrid, men den eksisterede ikke mere, da man for nylig havde anlagt et stort atletikstadion her.

Det regnede og blæste stadig, da vi indlogerede os for natten nord for byen Jaén i Andalusien.

Det gjorde det også, da vi stod op. Bilens termometer var et nøjsomt væsen, der ikke havde for mange grader at give af, kun 4 kunne det blive til, trods vore ihærdige overtalelsesforsøg. Det fik os til at spekulere på, hvor mon det kunne lade sig gøre at se sommerfugle i dag.

Om ikke andet beså vi nogle lokaliteter. En god lokalitet for den lille pieride *Euchloe tagis* HÜBNER på en klippeskråning ved Moraleda de Zafayona, vest for byen Granada, havde for nylig haft besøg. Ikke af lepidopterologer, men af bulldozere. Den slags har det med at sætte sine spor. Jeg tror ikke, vor kære ven *tagis* har haft gavn af det besøg. I hvert fald lignede stedet nu mest af alt en mellemting mellem en grusgrav og en slagmark. Vi gik tilbage til bilen med tunge skridt – dels af mismod, dels af enorme mudderklumper på skoene.

Når det ellers kunne lade sig gøre at se noget pga. nedbørstågerne, var Andalusien skam smukt forårsgrønt, og vi ville have nydt at se forårsarter flagre yndefuldt omkring i solskinnet.

Men det måtte vente, for lige nu var der regnvejr på Costa del Sol. Før første gang i to dage kom temperaturen dog op på 10 grader, så vi. Så hvis solen kunne skinne, kunne det sikkert være varmt nok til sommerfuglene.

Vi besøgte en lokalitet, hvor jeg i 1999 fandt *Zizeeria knysna* TRIMEN. Her havde spanske bulldozere tilsyneladende også været forbi. Det hele var planeret og al vegetation barberet bort. Så måske er denne lokalitet også ødelagt for stedse. Det blev dog aften, før det klarede lidt op, men der kom stadig byger. Det bedste fund i dag var landsbyen Casares i bjergene nær Estepona, bygget på en bjergside og med fine, gamle, velholdte, hvidkalkede huse. Her var hyggeligt og atmosfære, i gammel andalusisk stil, og med et energisk ældre ægtepar, der drev en slagterforretning og samtidig stod for udlejning af værelser i det lille "Hostal" overfor.

Så her valgte vi at bo i et par dage.

Det blæste hårdt fra nordvest, en rigtig vaskeægte kold dansk kuling, som den føles ved Vesterhavet, når man står i den yderste klitrække. Men solen skinnede kortvarigt ind imellem de mange byger, der dog var mest koncentreret i indlandet og bjergene. Derfor ville vi prøve at finde *Tomares ballus* FABRICIUS, en art, jeg slet ikke havde fundet før; jeg havde hørt, at den skulle være ved Tarifa, Spaniens sydligste by på sydspidsen og

springbræt til Marokko, men præcist hvor vidste vi ikke. Men det var det eneste sted i dag med et vejr, der lige kunne gå an til sommerfuglefangst. Mest fordi solen skinnede en del her, for den kolde blæst var her stadig. Man beholdt klogeligt vinterjakken på.

Vi kunne se over til Marokkos vilde, øde bjerge ovre på den anden side af Gibraltar-strædet. Koldt og blæsende bygevejr omsvøbte de ellers normalt så varme og tørre landskaber.

Vi fandt en dal mellem nogle grønne, græsklædte bakker. Her var et lille vandløb og på begge sider bevoksning af nogle buske og træer op til enge og græsgange.

Det var her, Sylvain kom til mig og sagde, at han havde observeret de første par *ballus*. Straks gik jagten ind, og nu viste det sig, at *ballus* var ret almindelig her, men meget lokal. Vi fandt både hanner og hunner. Hannen er ensfarvet brun på oversiden, mens hunnen har et smukt, orange felt på alle vinger. Undersiden er hos begge køn smukt grønlig og orange. Det er en fin lille art.

Således gik resten af den dag. På vej tilbage så vi en interessant blomsterrig eng ved kysten ved La Línea de Concepción lige nord for Gibraltar, og her var også enkelte *ballus*.

Vi var opløftede over endelig at have fundet en af de arter, som var rejsens mål. Endnu mere opløftede blev vi over Telediario's vejrudsigst for de næste par dage, der lovede solskin og tørt vejr.

Vi afleverede værelsesnøglen til konen med slagterkniven i Casares og forlod byen. Vi var glade for, at solen skinnede fra en næsten skyfri himmel. I en bjergkløft tæt ved, som vender ud mod Middelhavet, var der utrolig flot og et rigt fugleliv på de næsten lodrette klippesider. Her skulle avis efter sigende kunne findes i krat og buske. Vi så dog hverken sommerfuglen eller dens foderplante(r). Der var noget mystisk ved denne lille sommerfugl, hvis totale fravær fik os til at tænke på, om dens flyvetid mon var begyndt endnu.

Om eftermiddagen besøgte vi et sted nær byen Ubrique længere inde i landet, et landskab med grønne bakker og klipperige bjerge og grønne enge. Her fandt vi igen enkelte *ballus* og enkelte *Zerynthia rumina* LINNAEUS. Ellers fløj der almindelige dyr som *megea*, *icarus*, *phlaeas*, *pamphilus* og *aegeria*.

Et stykke derfra, nærmere byen Ronda, besøgte vi en lokalitet, hvor Sylvain for et par år tilbage fandt *Melitaea aetherie* HÜBNER i antal. Men vi var igen blevet overhalet indenom af det spanske fremskridt. Lokaliteten var nu omdannet til en bølgende EU-kornmark. Da var det, at vi overvejede at søge om EU-støtte til bevarelse af de stadig færre *aetherie*-lokaliteter i dette land, hvor "fremskridtet" er en voldsom belastning for naturen. Hvad nytter det dog, at Spanien har indført totalt indsamlingsforbud, når de så alligevel ødelægger lokaliteter i massevis? For det er jo netop ikke indsamling, der udgør en trussel, men derimod lokalitetsødelæggelse, som får arter til at forsvinde for stedse fra lokaliteterne.

Om aftenen kørte vi østpå mod Granada og overnattede vest for byen. De periodiske brølende motorlyde udenfor viste sig at stamme fra byens lufthavn El Jau, der lå lige overfor.

Igen skinnede solen, og det var jo herligt (selv om der var is på bilruderne om morgenen). Vi tænkte, at vi måske også snart havde opbrugt vores kvote af solskin i denne omgang, så derfor havde vi naturligvis så travlt, som kun lepidopterologer, der tror, at deres sidste solstråle er kommet, kan have det. Men vi var da immervæk i Sydspanien, så mon ikke...

Vi startede ved Moraleda de Zafayona om formiddagen. Det var det samme sted, vi havde besøgt få dage tidligere i regnvejr. Nu skinnede solen, og vi ville tilse lokalitetens tilstand efter det ubarmhjertige møde med de spanske bulldozere. Det så ikke godt ud. Lokaliteten lå på dødslejet og hev efter vejret. Kun ganske få almindelige dyr som *daplidice*, *crameri*, *megea*, *cardui*, *icarus* og *phlaeas* så vi, samt et par *ballus*. Sylvain så dog en *Iphiclides podalirius feisthamelii* DUPONCHEL, samt en han af *Glaucopsyche melanops algerica* HEYNE, en art vi begge har fra tidligere.

Ved middagstid kørte vi straks de 150 km mod øst til Hoya de Baza, en stor, ørkenagtig sænkning med bakker og erosionskløfter. Vegetationen her var busksteppe, så der var virkelig tørt. Det er et af Europas tørreste og varmeste steder og minder en del om mange områder i Nordafrika. Således flyver lokalt og spredt i dette område også den varmeelskende, gule relikt-art, pieriden *Elphinstonia charltonia bazae* FABIANO, som var den, vi søgte efter.

Jeg havde fået et sted at vide ved landsbyen Benamaurel, og dette sted besøgte vi. Det kom helt bag på os, hvor varmt her var. Bilens termometer var i festhumør og fortalte os, at der var hele 22° C udenfor. Vi overvejede kraftigt, hvordan vi skulle forholde os i sådan en hedebølge, for så høje temperaturer var vi ikke vant til. For første gang fandt vi på at bringe en flaske vand med os. Og for første gang smed vi overtøjet og gik af sted i kortærmede trøjer. Op på den nærmeste bakketop, som også var den højeste, da *bazae* har en forkærlighed for hill-topping.

Vi var netop nået derop, da der fór en djævel i Sylvain, der råbte: "Godvoordomme, there is one!", svingede nettet, og den første *bazae* var hermed fanget.

Vi gav os til at holde øje med alt, der, intetanende at der nu stod to mænd på lur på bakketoppen, kom flyvende herop. Der kom masser af hvide sommerfugle og ganske få gule. Det var de gule, der fik os op på dupperne, for det var *bazae*. De hvide sommerfugle var overvejende *Euchloe belemia* ESPER, *Euchloe tagis* HÜBNER, *Euchloe crameri* BUTLER samt *Pontia daplidice* LINNAEUS. Her kom også enkelte *podalirius feisthamelii* foruden *cardui* og *megea*.

Der var i øvrigt en smuk udsigt ud over det knastørre landskab og den askegrå, støvede jord. Vi så en fårehyrde med sin flok vandre af sted et stykke borte, og støvet stod op i skyer omkring dem. Længere borte i horisonten sås Sierra Nevada mod sydvest, Sierra de la Sagra's karakteristiske pyramideformede top

mod nord samt andre, mindre bjerge rundt omkring.

Veltilfredse drog vi tilbage til civilisationen og konstaterede, at vi overlevede de mere end 20 graders varme her i ørkenen. Nu slog vi os ned på et ældre motel ved motorvejen.

Ingen af os havde fået en krumme fast føde hele dagen, og selv om cola og vand kan hjælpe mod megen dårligdom, trængte vi til et eller andet mere håndgribeligt, da vi hen ad klokken 19 opsøgte restauranten i underetagen. Men på de kanter spiser man sent, og man måtte bedrøve os med, at restauranten først åbnede klokken 21.

Da vi endelig havde fået vores aftensmad, så vi Telediario's vejrudsigt i restauranten, og ganske rigtigt så vores kvote af godt vejr allerede ud til at være opbrugt for denne gang, idet et nyt lavtryk var på vej ind over Den Iberiske Halvø. Det er noget, der kan give fornemmelsen af, at selv om man har fanget de første *bazae*, skal man ikke tro, man er noget.

Solen nåede at skinne lidt gennem slørede skyer om morgenen, men ellers var dagen kold og overskyet med et tykt, sløret skydække og blæsende fra øst. Derfor brugte vi dagen til at køre over til bjergmassivet Sierra de Espuña i Murcia-provinsen ved østkysten. Her findes den lille blåfugleart *Cupido carswelli* STEMPFFER. Sylvain skulle bruge nogle billeder af lokalitet og foderplante til en artikel om arten. Dem fik han taget, og så gik

vi en lang tur i det smukke bjergmassiv. Et sted med læ for vinden så vi igen enkelte *ballus*, selv om det kun var 10 grader varmt.

Vi vendte tilbage til Hoya de Baza og vort logi om aftenen. Vi ventede blot på godt vejr, så vi kunne komme ud og se efter *bazae* igen.

I fjernsynet så vi en reportage fra Spaniens sydkyst ved Cádiz. Her blæste det så voldsomt i dag, at det var regulær storm. Vindstødene havde væltet biler og knækket adskillige palmer. Reporteren så ud til at have det hårdere end os, når vi har dårligt vejr. Men tro mig – det havde han ikke.

Alt var en grå intethed udenfor, da vi trak gardinet fra næste morgen. Regn og tåge og kun 5 grader. Mere ventetid. Vi regnede dagen for at være tabt i lepidopteorologisk henseende, så derfor besluttede vi at køre op til bjerget Sierra de la Sagra og se os omkring. Vi gav os god tid med morgenmaden og trillede langsomt derop ad om formiddagen.

Vi var dog ikke nået mere end 20-25 km op ad landevejen, da vejret med ét klarede op, og solen kom frem. Der så pludselig alligevel ud til at være chancer for at se *bazae* i dag, så alle planer om Sierra de la Sagra var med

ét opgivet, og vi kørte tilbage mod *bazae*-lokaliteten. Det varede noget, før solen rigtig brød igennem, men så blev vejret også ganske godt, idet ikke en vind rørte sig, og solen gjorde det rigtig lunt. Vi gik opad mod hver sin bakketop.

Pludselig gjaldede et råb fra Sylvain: "BAZAE!!". Jeg så ham svinge nettet, og jo, det var ganske vist. Der var en vis forløsning i råbets tonefald, en befriende glæde over, at der nu endelig skete noget.

Således kom *bazae* stille og roligt "hill-toppende" i antal resten af eftermiddagen indtil kl. 16, da den tilsyneladende gik til ro.

Igen var der en del andre pierider: *crameri*, *daplidice*, *tagis*, *belemia*, *rapae* og *crocea*, samt naturligvis *cardui* og *megea*.

Bazae adskiller sig fra den nærtstående sydøsteuropæiske art *Elphinstonia penia* FREYER, som jeg kender fra Grækenland. Den er større, oversiden er mere grøngul, forvingemidtpletten større, undersiden mere grøn og med flere lyse pletter på bagvingen, og så er der en tilsvarende sort forvingemidtplet på undersiden, som mangler hos *penia* (hvor kun pletten fra oversiden skinner igennem).

Vi så i fjernsynet om aftenen, på andalusisk regional-TV, at der var faldet usædvanlig megen regn i regionen i de første 8 dage af april – mellem 50 og 100 mm. Det er dobbelt så meget, som der normalt falder i Danmark i hele april. Om vi var overraskede? Nej, bestemt ikke. Vi havde skam oplevet det.

Vi var glade for det vellykkede resultat med *bazae*, og eftersom det nu igen regnede, besluttede vi at køre nordpå til stedet nær Zaragoza, hvor vi måtte køre fra for en uge siden på grund af vejret. Nu ville vi prøve igen, og det er jo samme art, blot nominatformen, *Elphinstonia charlonia charlonia* DONZEL.

Vi kørte atter op gennem Spanien. Det regnede det meste af vejen, men klarede lidt op hen under aften, da vi nåede frem.

Igen indlogerede vi os på det borglignende motel ved landevejen.

Vejrguderne var ikke til sinds at lade os komme let til noget på denne tur. Det så ud til, at solen forsøgte at komme igennem skyerne om formiddagen, da vi kørte ud til lokaliteten. Men det blæste kraftigt. Vi gik en lang tur i terrænet, og enkelte sommerfugle så vi da: et par *rumina*, *alfacariensis*, *megea*, *icarus* og *bellargus*.

Dette vejrlig gør også én til fuglekender. Man får hele tiden set, hvad der flyver af fugle oppe i luften – netop fordi man hvert andet minut sender nervøse blikke op mod skyerne og horisonten rundt for lige at se, hvad vej det går med vejret. Men klokken 14 slukkede vejrguderne håbet: en tordenrumlen blev hurtigt efterfulgt af uophørlig øsregn og isnende kulde hele resten af dagen.

Atju!

Det trak op til kollektiv depression i førerkabinen. Førstepiloten så mismodig ud over vejrgudernes vedvarende klamme adfærd, og andenpiloten var blevet forkølet. Regnen stod ned i tove, og under alle omstændigheder var dette vores sidste dag i Spanien på denne tur. Vi besluttede at overdrage landet til vejrguderne, som tilsyneladende havde udset sig landet som tumbleplads i denne mærkelige april. I dagens løb kørte vi nordpå gennem Frankrig, hvorved vi kom op til sol og lunt vejr, og det var da rart igen at kunne smide vinterjakken. Vi nåede til Bruxelles hen på aftenen, og jeg overnattede her, inden jeg satte mig ind i en bus, der kørte til Danmark.

Så vi fik skam noget ud af anstrengelserne, selv om vi ikke fandt det hele, men det kan man heller ikke regne med under de vejrforhold. Så: to nye arter i antal, samt lidt fyld.

Samtidig lærte rejsen os, at den langvarige tørre og varme periode i februar og marts ikke havde rykket ved forårsarternes flyvetider; de var normale. De overvintrer som pupper, og der er på forhånd fastsat en bestemt hviletid, før imago klækker. Klækningstidspunktet bestemmes sikkert i højere grad af dagslængden end af den aktuelle sæsons vejr.

Morten S. Mølgaard

-----=====o o o o o 0 0 0 O 0 0 0 o o o o o=====

MATERIALER

Foreningen har følgende til salg:

Nåle i diverse størrelser (sorte).....	kr. 30,-
Nåle i diverse størrelser (hvide).....	kr. 40,-
Tændrør til Honda E300.....	kr. 36,-
Toppakning til Honda E300.....	kr. 45,-
Eddikeæter, ½ liter.....	kr. 25,-

P. Neber Pedersen har skaffet nogle tusinde micros-glas (diameter 14 mm, længde 60 mm), som uddeles gratis til interesserede. Der følger ikke korkprop med til glassene; den må du selv skaffe eller evt. bruge vat- eller skumgummiprop.

Henvendelse til formanden på tlf. 98 337190, så vi kan aftale, om tingene afhentes eller ønskes tilsendt (modtager betaler for porto).

-----o o o o o 0 0 0 O 0 0 0 o o o o o-----

Det var dengang...

- 5 år:** Fra ekskursionsprogrammet i bladet maj 1995:
"Lørdag den 6. maj 1995: Kås Skov.
Vi vil i år forsøge en forårsekskursion til denne pragtfulde skov. Vi vil denne gang gå efter Eupithecia irriguata, der førhen (i starten af 1960'erne) blev fanget i pænt tal i egeskoven på Kås."
- 15 år:** Fra mødereferatet i bladet maj 1985:
"Mødet den 13. marts 1985.
...vi diskuterede også den lidt ringe deltagelse i foreningens møder og nåede frem til, at vi nok skulle satse på at få to foredragsholdere udefra pr. sæson. Generel tilfredshed med bladet, men redaktørerne efterlyste stof fra medlemmerne."
- 25 år:** Fra mødereferatet maj 1975:
"Mødet den 19. marts 1975.
...Det var ellers en kapacitet på det feltbotaniske område, vi havde "i studiet", nemlig Skovgaard Christensen. Enkelte medlemmer havde indleveret plantelister på forhånd med ønske om at få lokaliteter oplyst, og Skovgaard gennemgik i løbet af aftenen ca. 40 planter, hvoraf mange var micros-værtsplanter. Af særlig interesse for macros-samlere var forekomst af gul frøstjerne i skovene på Øland samt vrietorn-bevoksninger i Ulveskoven, Hals Sønderskov og ved Buderupholm."

MEDLEMSBLAD

19. årgang nr. 3

FORENINGENS ADRESSE:

Vestre Skovvej 11

9574 Bælum

Tlf. 98 33 71 90

LEDELSEN

Kristian Knudsen.....	98	337190
Jens Tonboe.....	98	391445
Morten S. Mølgaard.....	98	189805
Freddy Hvarregaard.....	98	245226

FUNDLISTEREDAKTØRER

Hans Erik Møller.....	98	314401
Kristian Knudsen.....	98	337190

BLADREDAKTØR

Morten S. Mølgaard.....	98	189805
-------------------------	----	--------

BLADETS ADRESSE

Nordjysk Lepidopterologklub

Hobrovej 97, 1. tv.

9000 Aalborg